

Handläggare
Fredrik Holmgren
Telefon: 08-50814050

Till
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd
2019-04-25

Ny förskola på Bägerstavägen i Enskede gård

Inriktningsärende

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen får i uppdrag att utreda en ny friliggande förskola på Bägerstavägen 41 i Enskede gård.

Gunilla Ekstrand
Tf stadsdelsdirektör

Kersti Tagesson
Avdelningschef

Karin Åberg
Avdelningschef

Sammanfattning

Den befintliga förskolebyggnaden belägen på adress Bägerstavägen 41 i Enskede gård är i undermåligt skick. Fastighetsägaren Sisab bedömer att grunden är en riskkonstruktion. Förskolan har idag fem avdelningar.

Eftersom exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret planerar för ny bostadsbebyggelse i Slakthusområdet, vid Bolidenplan och Bägersta byväg bedöms efterfrågan av föreskoleplatser i området att öka. Sisab har utrett möjligheterna att bygga en ny förskola på platsen.

I det nya förslaget förläggs byggnaden till tomtens norra hörn vilket innebär en effektivare markanvändning än idag och frigör mer yta till gård. Den totala friytan uppgår i förslaget till cirka 5 800 kvadratmeter vilket motsvarar 36 kvadratmeter per barn vid åtta fullbelagda avdelningar.

Bakgrund

Den befintliga förskolebyggnaden belägen på adress Bägerstavägen 41 i Enschede gård är i undermåligt skick. Fastighetsägaren Sisab bedömer att grunden är en riskkonstruktion. Förskolan har idag fem avdelningar.

Eftersom exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret planerar för ny bostadsbebyggelse i Slakthusområdet, vid Bolidenplan och Bägersta byväg bedöms efterfrågan av förskoleplatser i området att öka. Sisab har utrett möjligheterna att bygga en ny förskola på platsen.

Figur 1: Förskolan på Bägerstavägen 41 inom fastigheten Lillstugan 1.

I januari 2017 antog Enschede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ett inriktningsbeslut på att utreda möjligheterna att riva den befintliga byggnaden och uppföra två nya byggnader med sex avdelningar i varje. Intentionen var att placera två byggnader i fastighetens kant parallellt med Bägerstavägen. Efter genomförd landskapsanalys konstaterade utredningsarbetet att en sådan placering riskerar att kapa den visuella kontakten mellan gatan och parken i alltför hög grad. Ny placering utreddes och landade i föreliggande förslag om att uppföra *en* ny friliggande byggnad med åtta avdelningar och tillagningskök i fastighetens norra kant. Denna placering skapar en tydligare entré till Enschedeparken och en visuell koppling till gatan.

I tidigare dialog med Sisab under hösten 2018 beslutades det att ändrades inriktningen till en ny byggnad i två plan med åtta avdelningar. Resterande behov på fyra avdelningar bedöms kunna

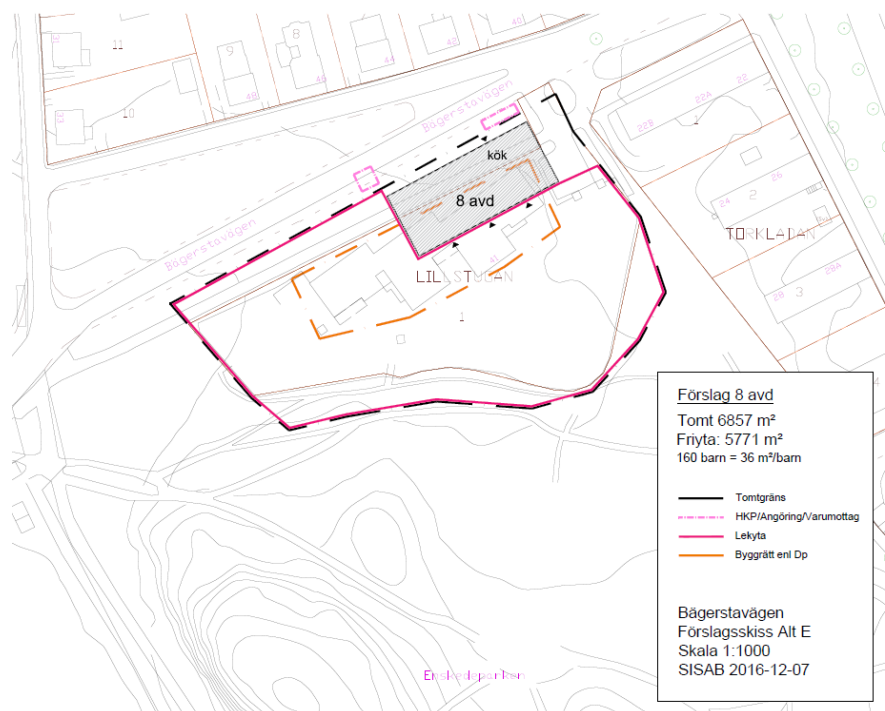
täckas genom att utöka Enskede Gårds förskola på Enskede gårdsväg från fem avdelningar till elva avdelningar.

Utbyggnaden av förskolorna på Bägerstavägen och Enskede Gårdsväg kräver detaljplaneändring och kommer att hanteras inom en och samma detaljplan. Preliminär tidplan beräknar byggstart till 2022 och start av verksamhet under 2024.

Med anledning av denna ändring skrivs nu ett nytt inriktningsärende fram.

Ärendet

I det nya förslaget förläggs byggnaden till tomtens norra hörn vilket innebär en effektivare markanvändning än idag och frigör mer yta till gård. Den totala friytan uppgår i förslaget till cirka 5 800 kvadratmeter vilket motsvarar 36 kvadratmeter per barn vid åtta fullbelagda avdelningar.

Figur 2: Förslag på placering av ny förskola på Bägerstavägen, källa Sisab.

Byggnaden placeras i gatans kant vilket bör underlätta inlastning och angöring samt skapar ett tydligare stadsrum mot Bägerstavägen. Den nuvarande gårdsavgränsningen utökas därutöver och en del av förskolans utemiljö tar därför en mindre del av Enskedeparkens yta i anspråk.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelningen för utveckling, lokaler och stadsmiljö.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Medskick i den fortsatta planeringen

Förvaltningen har identifierat några nyckelfrågor som bör beaktas i den kommande planeringen. Eftersom planeringen fortfarande är i ett tidigt skede och detaljplanen ej vunnit laga kraft finns risk för revideringar av de skisser som tagits fram så här långt i projektet.

Gården beräknas i dagsläget till totalt cirka 5 800 kvadratmeter vilket med åtta avdelningar med 18 barn i varje avdelning motsvarar 40 kvadrat per barn och med 20 barn i varje avdelning motsvarar cirka 36 kvadratmeter per barn. I Boverkets vägledning ”Gör plats för barn och unga” anges att andel friyta bör uppgå till minst 40 kvadratmeter per barn samt minst 3 000 kvadratmeter total friyta.

Förvaltningen bedömer gårdens yta som fullt tillräckligt för att skapa goda möjligheter för höga lekvärden. Förvaltningen vill dock poängtera att gårdens programmering, zonerings och innehåll behöver utredas närmare i den fortsatta processen för att skapa höga lekvärden och med barns perspektiv i första rummet.

Förvaltningen vill särskilt lyfta vikten av sparad fullt uppvuxen naturlig vegetation vilket skapar pedagogiska möjligheter, naturligt solskydd, ekologisk läsbarhet och möjlighet att i leken utforska och använda olika naturmaterial. Förvaltningen bedömer det också som viktigt att ekologiska värden bevakas i utvecklingen av gården när en del av parkytan införlivas i förskolegårdens utemiljö.

Förvaltningen vill dessutom lyfta vikten av att relationen mellan inomhus och utomhus förstärks av att bland annat skapa möjlighet att röra sig direkt från avdelningarna ut på gården samt möjligheten att skapa visuell kontakt mellan vistelseytan inomhus med grönskan utomhus. Detta kan uppnås genom exempelvis lågt placerade fönster.

Förvaltningen vill även lyfta vikten av kreativa aktiviteter på gården och att möjligheter till detta programmeras in i gårdens utformning. Det kan exempelvis röra sig om fasta ytor för skapande aktivitet samt fasta förrådsutrymmen på gården där material och verktyg kan förvaras.

Jämställdhet

Förvaltningen bedömer att det ut ett jämställdhetsperspektiv finns fördelar med lekutrustning vars användning inte är helt förutbestämd. Det är även önskvärt att flickor och pojkar inte behöver konkurrera om lekutrustning då det riskerar att marginalisera vissa individer eller grupper.

Tillgänglighet

Förvaltningen anser att en viss andel av lekutrustningen bör vara helt tillgänglig men även då helt integrerad med resterande lekutrustning så att inte grupperingar i leken behöver uppstå. Förvaltningen vill även poängtera förekomst av såväl fysiska som kognitiva och mentala funktionsvariationer som bör tas med i beaktande vid anpassning av gården.

Barnperspektiv

Förvaltningen vill lyfta vikten av att barn görs delaktiga i planeringsprocessen främst med avseende på lekvärde i förskolans olika miljöer. Ur ett barnperspektiv är det alltid önskvärt att maximera lekbarhet så att de fysiska miljöerna blir stimulerande och bjuder in till lek. Förvaltningen anser att det i kommande planeringsprocess kan vara en fördel om barn, alternativt tjänstepersoner som arbetar nära barn eller har särskild kompetens kring barns utveckling, görs delaktiga.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ger förvaltningen i uppdrag att utreda förutsättningarna för den föreslagna friliggande förskolan på åtta avdelningar på Bägerstavägen 41 i Enskede gård.